en anden Ting, som min afdøde Ven, Præsten i Søborg, en Gang ikke tog sig tilstrækkeligt i Agt for. Historien bringer De jo ikke videre, og her mellem os tør vi jo nok tillade os en uskyldig Spøg med slige Ting. En Dag gik han nemlig til Kirke med fire ny Lapper under hver Støvlesaal, for han var i alle Maader en meget sparsommelig Mand. Da han derfor knæler ned paa Bedeskammelen, begynder Menigheden at snise bag ved ham, og Byens Skomager, der netop var til Stede, rejser sig op og siger i Forglemmelse ganske højt, saa alle kunde høre det: Ja, jeg sa'e det jo nok, at han skulde ladet dem helforsaale!"

Provst Tønnesen brød ud i en hjertelig Latter.

I det samme slog Klokken syv inde paa Taffeluret i Dagligstuen.

Lidt efter viste den unge Pige sig i Døren og bad Herrerne ind til Te.

„Ja, saa maa vi lystre!" udbrød Provsten og rejste sig straks. „Vi kan da fortsætte ved Lejlighed. Nu er jeg foreløbig glad ved at have stiftet Deres Bekendtskab, Hr. Hansted. Jeg er overbevist om, at vi nok skal komme ud af det med hinanden."

Han trykkede atter fortrøstningsfuld sin Kapellan i Haanden.

„Hvad nu ellers Huset her angaar, saa vil De snart erfare, Hr. Hansted, at vi lever et meget jævnt og stille Liv. Større Selskabelighed er her — som De kan tænke Dem — ikke Lejlighed til, da Befolkningen saa at sige udelukkende bestaar af Bønder. Vi lever da altsaa ganske for os selv, det kommer nu an paa, om De kan finde Dem i saadanne spartanske Vaner."

„Derom er jeg paa Forhaand overbevist," svarede den unge Mand med den samme aabenhjertige Alvor.

„Det skulde i saa Fald glæde os. Se, her i Huset regerer nu min Datter; og jeg vil sige Dem det straks, dersom De ikke allerede har mærket det: hun er en striks Kommandant. I Begyndelsen vil hun vel nok bære over med Deres Svagheder; hun ved jo, at Folk, der kommer inde fra det moderne Babylon, kun langsomt vænner sig til huslig Disciplin. Men frist ikke hendes Taalmodighed! Husk paa, jeg taler af Erfaring; og jeg vil sige Dem, som der staar: hun bærer ikke Sværdet forgæves!"

„Fader spøger naturligvis," sagde den unge Pige og rødmede velopdragent.

Saa gjorde hun paa ny en Haandbevægelse og gik foran ind igennem Dagligstuen.

Spisestuen var saadan som ethvert af Præstegaardens Værelser, et stort, herskabeligt Rum med Gibsstukkatur under Loftet og landskabelige Dekorationer over Dørene. Skønt Vejlby og Skibberup Sognekald langtfra hørte til de fede, og Beliggenheden tilmed var meget affides, var hele Præstegaarden med Udbygninger opført i en Stil, der mere mindede om en Storproprietærs Herresæde end om en Bolig for en Kirkens Tjener.

Provst Tønnesens Formand havde nemlig været en hovedrig Mand, en Søn af en bekendt Finansmand fra Enevælden, der i sin Iver for at varetage Statens Interesser ikke heller havde forsømt sine egne. Han var første Gang kommen kørende hertil med Firspand for Vognen, og — skønt han imod Præsters Sædvane var og forblev ugift — havde hans første Gerning været den at nedrive den gamle beskedne Præstegaardsbygning fra Aarhundredets Begyndelse og i dennes Sted for egen Regning at lade opføre dette Palæ, der i sin Tid havde foranledget formelige Valfarter fra de omliggende Sogne. Desuden havde han foretaget storartede Udvidelser ved Haveanlæget, bygget kinesiske Broer over en Bæk, der løb igennem det, og ofret Tusinder paa Udgrøftninger og Beplantninger.

I det hele havde de femten Aar, i hvilke denne Guldfugl residerede her, været som et Eventyr for det hele Sogn. Med den letsindigste Godmodighed havde han øst Penge ud til enhver, der tiggede ved hans Dør. Slet Bønderne kom til ham og klagede over Uheld med Kreaturerne eller Brand i Sæden, slog han straks smilende en Streg over deres Tiendeskyld og stak dem endda undertiden opmuntrende en Halvhundredekrone-Seddel i Haanden, idet de gik. Til Gengæld fordrede han kun, at deres Kvinder skulde vise ham visse Opmærksomheder, og da han var en lille fin, hvid og tavs Gamling med en blød Haand og et mildt Blik, og da Egnens Befolkning som Regel altid havde haft mindre Sans for Samvittighedens Renhed end for mere haandgribelige Goder, havde der i disse femten Aar hersket den bedste Forstaaelse mellem Menigheden og dens Overhoved.

Men Provst Tønnesen beklagede sig mangen Gang bittert over sin Formand, der ganske havde „ødelagt" Embedet og demoraliseret Befolkningen. Alle havde i den Grad vænnet sig til at betragte baade Tiende og Offerpenge, som noget, de kunde give eller lade være med at give efter Forgodtbefindende, at da Tønnesen forlangte ordnede Tilstande genindførte og endog med Strenghed fordrede de forskellige Ydelsers punktlige Erlæggelse, betragtedes det som en Krænkelse og gav Anledning til formeligt Mytteri, som blev den første Begyndelse til det spændte Forhold, der siden uafbrudt havde bestaaet imellem dem.

Derimod var Provst Tønnesen meget vel tilfreds med den fyrstelige Bolig, hans Formand her havde efterladt ham. Den svarede just til, hvad der efter hans Forestillinger var en passende Residens for Vorherre Kristi Statholder i Vejlby og Skibberup Sogne. Det kunde heller ikke nægtes, at hans egen Person jo var som skabt til disse Omgivelser. Naar man saa ham skride hen gennem disse Haller og hørte hans Røst runge under de høje Lofter, kom man uvilkaarlig til at tænke paa, at paa dette mægtige Gribbehoved vilde en ædelstensbesat Tiara have taget sig ud, og en Kaabe af Fløjl og Guldbrokade vilde have passet til disse Lemmer.

Provst Tønnesen var langt fra selv blind for sine personlige Fortrin. Det var overhovedet ikke hans Fejl at vurdere sig selv for ringe. Han tænkte tit med bitter Græmmelse paa, at han, der følte sig skabt til Leder og befalende, til at udkaste de store Vuer og udsige de afgørende Ord — at han skulde lide den Skæbne at maatte henslæbe sit Liv i denne ynkelige Afkrog og som magteløs Tilskuer være Vidne til, at det stolte Kirkeskib ved de styrendes Uforstand søndersloges i Brændingen . . . og til Overflod bære den Ydmygelse Gang efter Gang at se langt yngre Præster rundt om ham flyttes til rige Kald, mens han selv forgæves havde indsendt Ansøgning efter Ansøgning om Fortremmelse.

Var der derfor i Aarenes Løb dryppet en bestandig stærkere Irritabilitet i Provst Tønnesens Sind, maatte det tjene til hans Undskyldning, at han i sit Præsteliv heller ikke havde danset paa Roser. Helt uforskyldt var dette nu imidlertid ikke. Han vidste godt selv, at han havde Ungdomssynder at afbetale paa, og endnu i hans ældre Alder hændte det gentagende, at han i sin Nidkærhed beklageligt forløb sig, saaledes ved en Gang i Ornat at smække en Bondekarl under Øret uden for Kirkedøren, fordi denne ikke havde hilst ærbødigt nok paa ham. Han fandt ikke selv, at sligt var noget at gøre Blæst af; men ved Landemoder og lignende Lejligheder maatte han holde mangen en Dyst især med de yngre Præster, blandt hvilke det var bleven Mode at have ham til bedste, og som kaldte ham „Uglen".

En Balsam til sine Saar fik han, da han for et Par Aar siden som Egnens ældste Præst blev udnævnt til Provst — eller „Amtsprovst", som han haardnakket fordrede sig kaldt af sine Sognebørn, fordi det syntes ham at lyde mere ualmindeligt og indgyde mere Respekt. I denne Stilling fik hans organisatoriske Talent endelig en Tumleplads, og han tog nu Oprejsning for alle lidte Forurettelser. Han udfoldede et sandt Tyranni overfor de ham undergivne Præster, Skolelærere og Kirkekommissioner, forfulgte dem med alle Slags Tilhold, med Skemaer, der skulde udfyldes, med Indberetninger og Forespørgsler . . . navnlig Skolelærerne rystede for ham, fordi han ved den mindste Uregelmæssighed truede med at jage dem fra Hus og Hjem. Selv levede og aandede han fra den Dag i Restkripter og Lovparagrafer, udarbejdede til Bispen og Ministerium arkelange Forestillinger, som han rigtignok aldrig siden hørte noget til, men som han ikke desto mindre trøstig lod efterfølge af endnu omhyggeligere fremsatte Forslag eller Protester, ja, undertiden endog af en i ganske dristig Tone holdt Kritik af selve Ministeriets Foranstaltninger.

Saaledes havde han da heller næppe denne Aften anbragt sig ved Tebordet, hæftet sin Serviet under Hagen og flækket det Surbrød, hvoraf hans Aftensmaaltid bestod, før han for sin ny Kapellan begyndte at udbrede sig over sine Planer og de Forbedringer, han agtede at indføre i sit Provsti. Han forudsatte som almindelig bekendt en Artikel, han for et Aars Tid siden havde skrevet derom i en Skoletidende, og lod i det hele forstaa, at naar han nu havde søgt sig Medhjælp til sin kirkelige Gerning, var det hovedsagelig for med desto mere Kraft at kunne vie sig til disse mere ledende Opgaver.

Kapellanen hørte paa ham med det samme fraværende Udtryk i sit Ansigt. Med sine lange, spinkle Fingre sad han og smuldrede et Stykke Brød paa Dugen uden egenlig at nyde noget. I det hele havde han i den Tid, han havde været her, næsten intet spist. Frøken Ragnhild havde ved Middagen spurgt ham, om han ikke var rask. Han havde da med et ejendommelig taknemmeligt Smil svaret:

„Jo, Tak, Frøken! Jeg tror netop, jeg er i Færd med at blive det."

Det gjorde da heller ikke Indtryk af, at han egenlig befandt sig ilde her. Det saa ofte ud, som om han henrykt sad og lyttede til Stilheden rundtom; og med ligesom vaagnende Nysgerrighed saa han sig omkring i Værelset, paa dets hyggeligt gammeldags Udstyrelse, paa Væggenes Hyrdeskilderier, paa Tebordets tarvelige, men nette Opdækning, og til sidst paa Husets Datter og Herskerinde, naar hun stod bag den dampende Maskine med et huslig Smækkeforklæde over Kjolen og syslede med Teens Tilberedelse.

Frøken Ragnhild Tønnesen var — i Modsætning til Faderen — lille af Vækst, men havde et blomstrende Udseende. Hun var ikke længer helt ung, havde et rødmusset Ansigt med en lille rund Pande under et kastaniebrunt, adstadig glatstrøget